

Den sidste sag på dagsordenen var:

18) Første behandling af lovforslag nr. L 43: Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Bevarelse af fradragsretten ved realkreditinstitutskitte).

Af Kirsten Jacobsen (FP) m.fl.
(Fremsat 24/10 95).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Skatteministeren (Carsten Koch):

Fremskridtspartiet foreslår, at der åbnes mulighed for, at låntagere kan skifte realkreditinstitut, samtidig med at de bevare fradragsretten for det oprindelige kurstab.

Bevarelsen af kurstabsfradraget skal efter forslaget være betinget af, at det nye lån optages på samme vilkår som det indfrieede lån, altså omlægningslånet. Ved »samme vilkår« forstår ifølge forslaget samme rentesats, samme afdragsprofil og en løbetid svarende til restløbetiden for omlægningslånet.

Som jeg læser forslaget, er hensigten med det at ophæve den stavnsbinding af boligejerne, som efter forslagsstillernes mening blev indbygget i de gældende regler samtidig med indførelsen af reglerne om kurstab, især reglerne om ekstraordinær indfrielse. Dette er jeg ikke enig i. Låntagere med kontantlån er principielt ikke mere bundet, end de var før indførelsen af reglerne om kurstabsfradrag. Konsekvensen af at indfri et kontantlån før tiden har altid været, at låntageren mister det resterende kurstabsfradrag, der er indbygget i selve kontantlånets højere rente. Når man taler om stavnsbinding, er det vel derfor snarere selve kontantlånsformen, man kritiserer.

Forslaget indebærer i realiteten en slags accept af en mere generel fradragsret for kurstab. Dette ligger bl.a. i, at kurstabet til sidst vil kunne fremstå som frit svævende, efterhånden som sammenhængen mellem det lån, kurstabet egentlig knytter sig til, og det eksisterende lån fortaber sig i tågerne. Når adgangen til at bevare kurstabsfradraget i dag er maksimeret til én låneomlægning, er begrundelsen netop, at man har ønsket at begrænse denne effekt.

Efter min opfattelse er det endvidere tvivlsomt, om forslaget helt vil få den virkning, der lægges op til. En omlægning af lån er ikke gratis. Vejes disse omkostninger op mod kurstabsfra-

draget, er det langt fra givet, at en ny låneomlægning kan betale sig. Hertil kommer, at den blotte mulighed for flere omlægninger med bevarelse af kurstabsfradraget formentlig vil skabe usikkerhed hos obligationskøberne med hensyn til risikoen for ekstraordinær indfrielse. Resultatet kan meget vel blive lavere kurser og højere effektiv rente, og det er ikke nogen ubetinget fordel for låntagerne.

Uanset at jeg, som det turde fremgå, har visse forbehold over for forslaget, har jeg dog samtidig fuld forståelse for, at der kan være behov for en bedre mobilitet på realkreditmarkedet, og at mulighed for mere end én låneomlægning i den forbindelse er bedre end ingenting, er jeg også enig i.

Imidlertid mener jeg ikke, at forslaget er helt optimalt udformet. Der er behov for en række ændringer af det. For det første mener jeg ikke, der er grund til at forbeholde bevarelsen af kurstabsfradraget til situationer, hvor der skiftes realkreditinstitut. Det må vel være tilstrækkeligt, at det nye lån er et realkreditlån. For det andet kan det diskuteres, om det er nødvendigt at stille krav om samme vilkår, ud over at det nye låns løbetid mindst skal svare til restløbetiden for det lån, der indfries, og endvidere mener jeg, at det vil være mere passende at sætte ikrafttrædelsesdatoen til den 1. januar 1996.

Jeg kan derfor sige, at regeringen er positivt indstillet over for tanken bag forslaget, nemlig øget mobilitet på realkreditmarkedet, men at vi ikke umiddelbart kan støtte lovforslaget i den foreliggende form. Jeg håber dog, at vi kan forhandle os til rette om ændringer af forslaget i den retning, jeg har skitseret.

Jacob Buksti (S):

Sigtet med dette lovforslag er angiveligt at åbne mulighed for, at boligejere under visse betingelser kan bevare fradragsretten for de oprindelige kurstab, samtidig med at de skifter realkreditinstitut.

Forslaget bygger på en opfattelse hos forslagsstillerne om, at de nuværende regler betyder en stavnsbinding af boligejerne. Det mener vi ikke er tilfældet, og det blev også fremhævet af skatteministeren.

Samtidig rejser forslaget en række problemer omkring en mere generel fradragsret for kurstab; men som det også blev sagt af skatteministeren, betyder det ikke, at der ikke vil være grund til at overveje mulighederne for at sikre en bedre mobilitet på realkreditmarkedet.

I Socialdemokratiet er vi åbne over for forslag, der virker i denne retning, selv om vi ikke kan støtte Fremskridtspartiets forslag, således som det helt konkret er udformet her.

Svend Aage Jensby (V):

Venstres ordfører, fru Mariann Fischer Boel, er forhindret i at være til stede, og jeg skal derfor på hendes vegne give udtryk for, at Venstre har sympati for det foreliggende lovforslag. Jeg kunne fornemme, at det havde skatteministeren og den socialdemokratiske ordfører også.

Formålet med Fremskridtspartiets forslag er at forbedre mobiliteten på realkreditmarkedet, og det synes vi er en god ting. På den anden side er jeg også enig med skatteministeren i, at det afgørende ikke måtte være, om man skiftede realkreditinstitut, men at der var tale om et realkreditlån. De tanker er jeg helt med på.

Jeg tror til gengæld ikke, skatteministeren har ret i, at omkostningerne ved udskiftning af lånene opvejer de fordele, der er ved den mobilitet, som en gennemførelse af forslaget – måske i tilrettet form – vil give; men det kan man jo have forskellig opfattelse af.

Jeg er i øvrigt også enig med skatteministeren i, at en ikrafttræden pr. 1. januar 1996 er forstandig, for så får vi tid til at få strikket et, om jeg så må sige, rigtigt lovforslag sammen.

Konkluderende må jeg sige, at vi har stor sympati for Fremskridtspartiets forslag; men jeg mener også, det kan være hensigtsmæssigt at foretage nogle tilretninger af forslaget, og vi går gerne ind i udvalgsbehandlingen med det sigte.

Brian Mikkelsen (KF):

Da mit partis ordfører, hr. John Vinther, er forhindret i at være til stede under førstebehandlingen af dette lovforslag, skal jeg kort redegøre for Det Konservative Folkepartis holdning.

I folketingssamlingen 1992-93 fremsatte Det Konservative Folkeparti lovforslag nr. L 191, der lige præcis drejede sig om at give boligejerne mulighed for at medtage kurstabskontoen ved omlæggelse af kontantlån til et nyt kreditforæningslån. Hvis Folketinget havde vedtaget vores forslag i stedet for regeringens lovforslag, ville det problem, som lovforslag nr. L 43 søger at afhjælpe, ikke have eksisteret.

Selvfølgelig er det urimeligt, at boligejere, der har konverteret et kontantlån, ikke kan skifte realkreditinstitut, uden at det koster dem fradraget. Det urimelige heri er jo helt åbenlyst, når der er tale om et nyt lån med samme

rentesats, samme afdragsprofil og en løbetid svarende til restløbetiden på det oprindelige lån, men altså blot optaget i et andet realkreditinstitut.

Det Konservative Folkeparti har den opfattelse, at reglerne om optagelse af realkreditlån skal være så liberale og lempelige som overhovedet muligt. Det skal ikke dreje sig om blot og bar teknik og juridiske finurligheder, fordi der er tale om levende mennesker og deres muligheder for til enhver tid at tilrettelægge boligøkonomien på den bedst mulige måde. Derfor kan Det Konservative Folkeparti tilslutte sig lovforslaget, og vi vil gøre vores til at sikre det en hurtig og effektiv vej gennem udvalgsbehandlingen.

Kristen Touborg (SF):

Lovforslaget går ud på, at skyldnere skal kunne flytte deres boliglån til et andet realkreditinstitut uden at miste det fradrag for kurstab, som er indbygget i deres kontantlån, hvis de har foretaget en lånekonvertering.

Som reglerne er i dag, mister man fradraget ved førtidig indfrielse. Reglerne indebærer en slags stavnsbinding til det realkreditinstitut, man er startet i, og Fremskridtspartiet ønsker at fjerne denne stavnsbinding, så skyldnere får et friere valg af realkreditinstitut. I SF er vi åbne over for at overveje dette og vil se positivt på forslaget i udvalgsarbejdet. Skatteministeren har offentligt luftet tanker om at løse problemet på anden vis i samarbejde med realkreditinstitutterne, og det må vi så høre mere om i løbet af forslagens behandling.

Frank Aaen (EL):

Vi er i Enhedslisten helt enige i, at boligejere bør stilles stærkere over for realkreditinstitutionerne, have større frihed. Jeg mener i virkeligheden, at der er brug for en langt mere vidtgående reform på det område, der hedder boligfinansiering, end der er lagt op til med dette lovforslag og i den debat, der i det hele taget foregår her i Folketinget.

Vi er noget betænkelige ved at åbne nye muligheder for at konvertere, men det er den eneste fremkommelige vej her og nu at give nogle ekstra frihedsgrader til boligejerne, så vi vil selvfølgelig se positivt på både dette forslag og på det, der måtte komme fra skatteministeren.

Kim Behnke (FP):

Lad mig indledningsvis takke for de langt, langt overvejende – faktisk entydige – positive bemærkninger, der er kommet om lovforslaget, og lad mig med det samme give de ordførere, der har bedt om det, en indrømmelse: Vi ændrer gerne ikrafttrædelsesdatoen til den 1. januar 1996. Det skal ikke være det, det kommer an på.

Når vi ikke skrev den 1. januar 1996 i første omgang, var det ud fra den vurdering, at det kunne være, at forslaget ikke nåede at komme til tredje behandling på denne side af jul, og vi ville derfor ikke være bundet af den dato, så vi skulle til at lave ændringsforslag. Men jeg kan jo forstå af de mange positive bemærkninger, der har været her i dag, at vi måske kan nå at få forslaget vedtaget inden jul – eventuelt i en lidt justeret form – og det ville bekomme os overordentlig vel.

Ministeren kom med den betragtning, at et kontantlån jo i sig selv indebærer en form for stavnsbinding. Ja, til selve lånet! Men det, der bekymrer os, er, at der er ca. 600.000 danske familier, der i forbindelse med den store konverteringsbølge har konverteret deres lån, og som i dag har et kontantlån, hvor de har benyttet muligheden for at få et kurstabsfradrag, og at disse familier er i den situation, at hvis deres realkreditinstitut eventuelt begynder at forhøje sine gebyrer eller begynder at forhøje nogle af de andre ting, som realkreditinstitutterne har mulighed for at forhøje, fordi realkreditinstituttet måske står og mangler penge, ja, så kan disse mennesker ikke flytte.

Vi ved ikke, om nogle realkreditinstitutter vil misbruge den mulighed, at de har en kundemasse, som ikke kan flytte. Men alene det, at vi får fjernet denne mulighed, har vi jo erfaring for får den pædagogiske og positive virkning, at så afholder de sig fra at malke nogle penge ud af nogle mennesker, som i forvejen har ondt nok i deres privatøkonomi.

Det, der er vores interesse, er altså at give disse 600.000 danskere den mulighed, at de kan flytte i den pågældende situation. Og dér er vi så i dag bundet af lovgivningen, hvilket betyder, at hvis de vil flytte lånet til et andet realkreditinstitut, kan det ikke lade sig gøre – selv om det ingen som helst provenumæssige konsekvenser har for staten, og selv om der ingen ændringer er i lånevilkår, renter osv.

Det synes vi ærlig talt er uheldigt. Og vi har egentlig det indtryk, at dengang vi fik vedtaget disse regler, var det en smutter, at vi ikke fik

denne mulighed med – hvilket også den konservative ordfører gjorde opmærksom på – for der er jo ingen, der kan have hverken saglige, faglige eller provenumæssige bekymringer for, om folk vil skifte fra realkreditinstitut A til realkreditinstiut B, så længe det er nøjagtig de samme vilkår, der gør sig gældende. Der er selvfølgelig nogle obligationer, som skal handles, og der skal betales nogle penge for det. Men det er jo så op til den enkelte at vurdere sammen med sit pengeinstitut, eller hvem man nu har som rådgiver, om det er noget, man vil give sig i kast med.

Jeg noterede mig med glæde, at både ministeren, Socialdemokratiet og Venstre erklærede sig villige til at gøre, hvad der kan gøres for at forøge mobiliteten.

Ministeren havde derudover en række betragtninger om, hvorvidt man nu skulle lægge sig fast på det meget snævre snit, vi har anlagt i Fremskridtspartiet, og det er jo glædeligt at være i den situation, for da vi skulle lave forslaget, var vi bange for at gøre det for liberalt – med risiko for, at det så ville blive afvist i Folketingssalen. Men hvis ministerens indstilling er den, at vi egentlig godt kan gøre forslaget lidt bredere for at opnå det, der er det egentlige mål, nemlig at sikre en bedre mobilitet, bevares, så er vi meget interesserede i, at vi i fællesskab gør det.

Jeg kunne også forstå på ministeren, at regeringen er interesseret i, at vi forhandler os til rette om det. Vi deltager gerne og håber på, at vi så inden jul kan få vedtaget en lovændring, der gør, at disse 600.000 og måske andre, der har realkreditlån, får nemmere ved at flytte dem.

Vi er jo også i den situation i dag, at der ud over de egentlige realkreditinstitutter også er ganske mange andre udbydere af lån, som det kunne være interessant for folk at skifte til, hvis det kan hjælpe dem til en øget mobilitet.

Så vi glæder os til det udvalgsarbejde, der nu skal sættes i gang, og vi glæder os til, at vi i fællesskab kan få lovforslaget justeret, sådan at det kan blive vedtaget inden jul, og sådan at disse regler kan træde i kraft fra den 1. januar.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden**Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Forsvarsudvalget (2/11 95):

Udtræder: Søren Søndergaard (EL)

Nyt medl.: Frank Aaen (EL)

Udtræder: Frank Aaen (EL)

Nyt medl.: Søren Søndergaard (EL)

Uddannelsesudvalget (2/11 95):

Udtræder: Jens Jørgensen (KF)

Ny stedf.: Hans Engell (KF)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 8. november 1995, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 18.35
